

ภาคผนวก ง

หลักสูตรภาษาไทยบ้านนางัว สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

หลักสูตรภาษาไทยผู้ไทยบ้านนางัว เพื่อการสืบสานและการอนุรักษ์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยผู้ไทยบ้านนางัว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

ที่มาและความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดให้สถานศึกษา
สร้างหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เกิดจากการที่สถานศึกษานำสภาพต่างๆ
ที่เป็นปัญหา จุดเด่น เอกลักษณะของชุมชน สังคม ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ
มากำหนดเป็นสาระและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบนพื้นฐานของหลักสูตรแกนกลาง
และเพิ่มเติมสาระและมาตรฐานการเรียนรู้หรือรายวิชาได้ตามความถนัด ความสนใจ
ของผู้เรียน โดยความร่วมมือของทุกคนในโรงเรียนและชุมชน หลักสูตรสถานศึกษาที่มี
คุณภาพต้องเป็นหลักสูตรที่พัฒนามาจากข้อมูลสารสนเทศด้านต่างๆ ของสถานศึกษา
และชุมชน สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการระดมทรัพยากรทั้งของ
สถานศึกษาและชุมชนมาอย่างคุ้มค่า เต็มตามศักยภาพ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 5-6)

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ ตามพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจการศึกษาในท้องถิ่นและ
สถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ให้สอดคล้องกับสภาพ
และความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้อง
กับท้องถิ่น และตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่น คือ การจัดหลักสูตรที่ตรง
ตามความสนใจของผู้เรียนและสอดคล้องต่อความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง
โดยในการจัดการเรียนรู้นั้นต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้คิด ได้ปฏิบัติจากแหล่ง
เรียนรู้ที่หลากหลายและมีอยู่ในท้องถิ่น เนื้อหาที่นำมาจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน
จะต้องเป็นเนื้อหาที่มีความหมายต่อผู้เรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่สามารถพัฒนาให้ตนเอง
มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมา
ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับ รุจิรุ ภูสาระ (2545, หน้า 49)

ที่ว่าในการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนที่ดีนั้น ต้องเป็นหลักสูตร บูรณาการที่ผู้เรียน ชุมชนและครูร่วมกันสร้างขึ้น เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียน เรียนจากชีวิต เรียนแล้วเกิดการเรียนรู้สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตอย่างมีคุณภาพและเป็นสมาชิกที่ดี ของสังคมอย่างมีความสุข การเรียนการสอนจะสอนตามความต้องการของผู้เรียน โดยครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ ผู้เรียนเป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งหลักสูตร ที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและชุมชนมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังต่อไปนี้ (กองพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน, 2543, หน้า 5)

1. เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนเฉพาะเนื้อหาสาระ ของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนตามสภาพปัญหาที่เป็นจริง
2. ทำให้กิจกรรมการเรียนรู้มีความหมายต่อผู้เรียน เพราะผู้เรียนสามารถนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้
3. ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้ เพื่อที่จะมาใช้เป็นข้อมูล ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของตนเองในวันข้างหน้า รวมทั้งวิถีวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล เพื่อการตัดสินใจที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตของตนเอง
4. ชุมชนและภูมิปัญญาในชุมชน มีโอกาสมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้กับผู้เรียน ซึ่งเป็นสมาชิกของชุมชน

หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยผู้ไทยบ้านนางัว สำหรับมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดทำขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ของโรงเรียนนางัวราษฎร์รังสรรค์ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยในการร่างหลักสูตรนี้ ได้นำหลักการอนุรักษ์ และสืบสานภาษาชาติพันธุ์ในชุมชน ก็นับได้ว่ามีส่วนสำคัญตามนโยบายและยุทธศาสตร์ ภาษาแห่งชาติ ซึ่งการจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์ภาษา เพื่อใช้เป็นแนวทางศึกษาภาษา ต่างๆ ที่ใช้กันอยู่ในประเทศ รวมถึงภาษาอื่นๆ ที่ใช้ติดต่อกับนานาชาติ โดยมีสาระสำคัญของนโยบายภาษาแห่งชาติ ที่ว่านี่คือ ต้องการมุ่งทำนุบำรุงและส่งเสริมภาษาชาติพันธุ์ ในชุมชน เพื่อรักษาความหลากหลายของภาษาและอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและคุณภาพ ชีวิต ให้มั่นคงในฐานะเป็นภาษาประจำท้องถิ่น นอกจากนี้ยังได้ใช้ข้อมูลพื้นฐานจาก การเก็บข้อมูลภาคสนามในพื้นที่จริง ในเขตตำบลนางัว โดยผู้บอกภาษาเป็นคนที่เกิด ในบ้านนางัวและใช้ภาษาผู้ไทยเป็นภาษาแม่ในการสื่อสาร ส่วนการออกแบบการจัดการ เรียนรู้ นั้น ได้ออกแบบการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) และ

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) เน้นเนื้อหาสาระที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยผู้เรียนได้เข้าไปมีบทบาทในการเรียนรู้โดยเผชิญสถานการณ์จริงตามบริบทของชุมชน และร่วมกันศึกษาเรียนรู้ แสวงหาความรู้ในท้องถิ่นและชุมชน ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด ค่านิยม เจตคติ นำไปสู่การอนุรักษ์ การสืบสานและการพัฒนาท้องถิ่นของผู้เรียนอย่างยั่งยืนต่อไป

แนวคิดพื้นฐาน

แนวคิดพื้นฐานสำคัญที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยผู้ไทยบ้านนาจิว สำหรับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย 2 แนวคิด ได้แก่ แนวคิดการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) และแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Co-operative or Collaborative Learning) ซึ่งทั้งสองแนวคิดมีสาระสำคัญโดยสรุป ดังต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

แนวคิดในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) สรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้ (ทิตนา แคมมณี, 2553, หน้า 133-137)

- 1) เรียนรู้เรื่องใดๆ ก็ตามย่อมมีความสัมพันธ์กับบริบทของเรื่องนั้นๆ การเรียนรู้โดยคำนึงถึงบริบทแวดล้อมเป็นการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับความเป็นจริง จึงสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
- 2) สภาพการณ์จริง ปัญหาจริง เป็นโลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งทุกคนจะต้องเผชิญ ดังนั้น การได้ให้ผู้เรียนได้เผชิญกับสภาพการณ์จริง ปัญหาจริง จึงเป็นโอกาสช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ความเป็นจริง
- 3) การเรียนรู้ความเป็นจริง ของจริง เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย เพราะสามารถนำไปใช้ เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน จึงเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
- 4) การให้ผู้เรียนเผชิญปัญหาและแก้ปัญหา จะให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตจำนวนมาก

จากการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง หมายถึง การดำเนินการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยการให้ผู้เรียนเข้าไปเผชิญสภาพการณ์จริง ปัญหาจริง ในบริบทจริง และร่วมกันศึกษาเรียนรู้ แสวงหาความรู้ ข้อมูล และวิธีการต่างๆ เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาและได้รับผลการประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพในชีวิตจริง นอกจากนี้ ต้องยึดหลักปรัชญาการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กล่าวคือ ต้องเน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เชื่อมโยงสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้กับโลกของความเป็นจริง ซึ่งผู้สอนต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยสภาพจริง โดยมีตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

1) ผู้สอนมีการนำผู้เรียนเข้าไปเผชิญสถานการณ์จริง ปัญหาจริง ในบริบทจริง และผู้สอนมีการจัดกิจกรรมในห้องเรียนที่จำลองหรือสะท้อนความเป็นจริง ให้ผู้เรียนได้ร่วมกันคิดแก้ปัญหา หรือเข้าไปสวมบทบาทในสถานการณ์นั้น

2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมกันคิดวิเคราะห์ปัญหา แสวงหาความรู้ ข้อมูล และวิธีการต่างๆ จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ศึกษาทำความเข้าใจ ความรู้และข้อมูล และนำข้อมูลความรู้มาใช้ในการตัดสินใจ

3) เพื่อเรียนมีการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อการแก้ปัญหา

4) ผู้เรียนได้รับผลการตัดสินใจและการกระทำของตนเองจากสังคม

5) ผู้เรียนมีการอภิปราย และเปลี่ยนเรียนรู้ความเข้าใจสะท้อนความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของตน

4) ผู้สอนมีการวัดและประเมินผล ทั้งทางด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ จากแนวคิดการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง จะเห็นได้ว่าในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนสามารถนำเอาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่มีอยู่มาออกแบบในการจัดการเรียนรู้หรือนำนักเรียนไปเรียนรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ทั้งภาษา วัฒนธรรม แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่เป็นการเรียนรู้ทั้งในระบบและนอกระบบ เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในท้องถิ่น สามารถนำมาจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยการเริ่มจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ นำมากำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดเนื้อหาสาระ จัดแนวทางการจัดกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และนำมาจัดทำเป็นแผนการสอน และนำหลักสูตรไปใช้ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ในบริบทท้องถิ่นของตนเอง ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองและมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของท้องถิ่นของตน

2. การเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) คือ การเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่ง ที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานเป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้

ของแต่ละคน สนับสนุนให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ หรือทีม ตามระบอบประชาธิปไตย และเป็นการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ทำให้สามารถปรับตัวอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข Johnson and Johnson (1994, pp. 31-37) ได้สรุปว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1) ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก (Positive Interdependent) หมายถึงการพึ่งพากันในทางบวก แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การพึ่งพากันเชิงผลลัพธ์ คือ การพึ่งพากันในด้านการได้รับผลประโยชน์จากความสำเร็จของกลุ่มร่วมกัน ซึ่งความสำเร็จของกลุ่มอาจจะเป็นผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่ม ในการสร้างการพึ่งพากันในเชิงผลลัพธ์ได้ดั่งนั้น ต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนทำงาน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน จึงจะเกิดแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาซึ่งกันและกัน สามารถร่วมมือกันทำงานให้บรรลุผลสำเร็จได้ และการพึ่งพาในเชิงวิธีการ คือ การพึ่งพากันในด้านกระบวนการทำงานเพื่อให้งานกลุ่มสามารถบรรลุได้ตามเป้าหมาย ซึ่งต้องสร้างสภาพการณ์ให้ผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มได้รับรู้ว่าตนเองมีความสำคัญต่อความสำเร็จของกลุ่ม ในการสร้างสภาพการพึ่งพากันในเชิงวิธีการ มีองค์ประกอบ ดังนี้

1.1) การทำให้เกิดการพึ่งพาทรัพยากรหรือข้อมูล (Resource Interdependence) คือ แต่ละบุคคลจะมีข้อมูลความรู้เพียงบางส่วนที่เป็นประโยชน์ต่องานของกลุ่ม ทุกคนต้องนำข้อมูลมารวมกันจึงจะทำให้งานสำเร็จได้ ในลักษณะที่เป็นการให้งานหรืออุปกรณ์ที่ทุกคนต้องทำหรือใช้ร่วมกัน

1.2) ทำให้เกิดการพึ่งพาเชิงบทบาทของสมาชิก (Role Interdependence) คือ การกำหนด บทบาทของการทำงานให้แต่ละบุคคลในกลุ่ม และการทำให้เกิดการพึ่งพาเชิงภาระงาน (Task Interdependence) คือ แบ่งงานให้แต่ละบุคคลในกลุ่มมีทักษะที่เกี่ยวข้องกัน ถ้าสมาชิกคนใดคนหนึ่งทำงานของตนไม่เสร็จ จะทำให้สมาชิกคนอื่นไม่สามารถทำงานในส่วนที่ต่อเนื่องได้

2) การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม (Face to Face Promotive Interdependence) หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนช่วยเหลือกัน มีการติดต่อสัมพันธ์กัน การอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด การอธิบายให้สมาชิกในกลุ่มได้เกิดการเรียนรู้ การรับฟังเหตุผลของสมาชิกในกลุ่ม การมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงระหว่างสมาชิกในกลุ่มได้เกิดการเรียนรู้ การรับฟังเหตุผลของสมาชิกภายในกลุ่ม

จะก่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน เป็นการเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนได้รู้จักการทำงานร่วมกันทางสังคม จากการช่วยเหลือสนับสนุนกัน การเรียนรู้เหตุผลของกันและกัน ทำให้ได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับ การทำงานของตนเอง จากการตอบสนองทางวาจา และท่าทางของเพื่อนสมาชิกช่วยให้รู้จักเพื่อนสมาชิกได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

3) ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล (Individual Accountability) หมายถึง ความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละคน โดยต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ต้องรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อนสมาชิกให้ความสำคัญเกี่ยวกับความสามารถและความรู้ที่แต่ละคนจะได้รับ มีการตรวจสอบเพื่อความแน่ใจว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลหรือไม่ โดยประเมินผลงานของสมาชิกแต่ละคน ซึ่งรวมกันเป็นผลงานของกลุ่มให้ข้อมูลย้อนกลับทั้งกลุ่มและรายบุคคล ให้สมาชิกทุกคนรายงานหรือมีโอกาสแสดงความคิดเห็นโดยทั่วถึง ตรวจสอบสรุปผลการเรียนเป็นรายบุคคลหลังจบบทเรียน เพื่อเป็นการประกันว่าสมาชิกทุกคนในกลุ่มรับผิดชอบทุกอย่างร่วมกับกลุ่ม ทั้งนี้สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องมีความมั่นใจ และพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล

4) การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small Group Skills) หมายถึง การมีทักษะทางสังคม (Social Skill) เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข คือ มีความเป็นผู้นำ รู้จักตัดสินใจ สามารถสร้างความไว้วางใจ รู้จักติดต่อสื่อสาร และสามารถแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการทำงานร่วมกันที่จะช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบความสำเร็จ

5) กระบวนการทำงานของกลุ่ม (Group Processing) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ของกลุ่ม โดยผู้เรียนจะต้องเรียนรู้จากกลุ่มให้มากที่สุด มีความร่วมมือทั้งด้านความคิด การทำงาน และความรับผิดชอบร่วมกันจนสามารถบรรลุเป้าหมายได้ การที่จะช่วยให้การดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายนั้น กลุ่มจะต้องมีหัวหน้าที่ดี สมาชิกดี และกระบวนการทำงานดี นั่นคือ มีการเข้าใจในเป้าหมายการทำงานร่วมกันในกระบวนการนี้สิ่งที่สำคัญ คือ การประเมินทั้งในส่วนที่เป็นวิธีการทำงานของกลุ่ม พฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม และผลงานของกลุ่ม โดยเน้นการประเมินคะแนนของผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มมาเป็นคะแนนกลุ่ม เพื่อตัดสินความสำเร็จของกลุ่มด้วย

ประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม ประเมินหัวหน้า และประเมินสมาชิกกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของกระบวนการกลุ่มที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มได้

จากหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือที่กล่าวมา ครูสามารถนำหลักการเรียนรู้ไปจัดการเรียนการสอน โดยพยายามจัดกลุ่มการเรียนรู้ให้มียอดประกอบ 5 ประการ ดังกล่าวข้างต้น และใช้เทคนิควิธีการต่างๆ ในการช่วยให้องค์ประกอบทั้ง 5 สัมฤทธิ์ผล โดยทั่วไป การวางแผนบทเรียนและจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมมือ มีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้ (ทีศนา แคมมณี, 2553, หน้า 103-104)

- 1) กำหนดจุดมุ่งหมายของบทเรียนทั้งทางด้านความรู้ เจตคติและทักษะกระบวนการต่างๆ
 - 2) กำหนดขนาดของกลุ่ม กลุ่มควรมีขนาดเล็ก ประมาณ 3-6 กลุ่ม กลุ่มขนาด 4 คน จะเป็นขนาดที่เหมาะสมที่สุด
 - 3) กำหนดองค์ประกอบของกลุ่ม หมายถึง การจัดผู้เรียนเข้ากลุ่ม ซึ่งอาจทำโดยการสุ่มหรือการเลือกให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ โดยทั่วไปกลุ่มจะต้องประกอบด้วย สมาชิกที่คละกันในด้านต่างๆ เช่น เพศ ความสามารถ ความถนัด เป็นต้น
 - 4) กำหนดบทบาทของสมาชิกในแต่ละกลุ่ม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างทั่วถึง ครูควรมอบหมายหน้าที่ในการทำงานให้ทุกคน และบทบาทหน้าที่นั้นๆ จะต้องเป็นส่วนหนึ่งของงานอันเป็นจุดมุ่งหมายของกลุ่ม ครูควรจัดบทบาทหน้าที่ของสมาชิก ให้อยู่ในลักษณะที่จะต้องพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน บทบาทหน้าที่ในการเรียนรู้มีจำนวนมาก เช่น บทบาทผู้นำกลุ่ม ผู้สังเกตการณ์ เลขานุการ ผู้นำเสนองาน ผู้ตรวจสอบผลงาน เป็นต้น
 - 5) จัดสถานที่ให้เหมาะสมในการทำงานและการมีปฏิสัมพันธ์กัน ครูจำเป็นต้องคิดออกแบบการจัดห้องเรียนหรือสถานที่ที่จะใช้ในการเรียนรู้ให้เอื้อและสะดวกต่อการทำงานของกลุ่ม
 - 6) จัดสาระ วัสดุ หรืองานที่จะให้ผู้เรียนทำ วิเคราะห์สาระ งาน วัสดุ หรือแหล่งเรียนรู้ที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และจัดแบ่งสาระหรืองานนั้นในลักษณะที่ผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมในการช่วยกลุ่มปะทะพียงกันในการเรียนรู้
- การดำเนินงานในด้านต่างๆ ดังกล่าว เป็นสิ่งที่ครูจำเป็นต้องทำในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยทั่วๆ ไป ซึ่งครูแต่ละคนสามารถคิดวางแผนออกแบบการเรียนการสอนของตน โดยอาศัยวิธีการและเทคนิคต่างๆ เข้ามาช่วยแบบหลากหลาย

แตกต่างกันออกไป นอกจากนี้ David Johnson (2002, pp. 31–37) ได้กล่าวถึงวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือซึ่งมีลำดับขั้นตอนโดยสรุป ดังนี้ 1) ครูนำเสนอหัวข้อต่างๆ ที่ต้องศึกษาหรือปัญหาที่ต้องหาคำตอบ 2) จัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยนักเรียนแต่ละคนเลือกหัวข้อที่ต้องศึกษา หรือเลือกปัญหาที่ต้องหาคำตอบหรือแนวทางในการปฏิบัติ 3) นักเรียนและครูสร้างข้อตกลงร่วมกัน กำหนดขอบเขตของเวลาในการสร้างชิ้นงาน และการนำเสนอผลงาน 4) นักเรียนร่วมกันวางแผน กำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ กำหนดวิธีการ กำหนดภาระงานที่ต้องทำ กำหนดเป้าหมายของงาน กำหนดขอบเขตของการสืบค้นข้อมูล ระดมสมองในการหาข้อมูล เรียบเรียงข้อมูล จัดระบบในการนำเสนอผลงานแบ่งงาน และมอบหมายให้แต่ละคนไปทำในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบ เมื่อทุกคนทำงานที่ตนเองรับผิดชอบในระยะเวลาที่กลุ่มได้กำหนดแล้ว หลังจากนั้นจะมีการปรึกษาหารือกัน เพื่อเสนอความคิด อภิปรายโต้แย้ง เสนอแนะและแลกเปลี่ยนความคิด เพื่อให้ได้ข้อสรุปของงาน 5) นำเสนอชิ้นงานที่ร่วมกันสรุปต่อสมาชิกในกลุ่มและต่อชั้นเรียน 6) ประเมินผลการทำงาน ชิ้นงาน ผลงานโดยตนเอง เพื่อนสมาชิกในกลุ่ม เพื่อนสมาชิกในห้องและครู เพื่อสรุปรายงานการศึกษาค้นคว้าต่อไป

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยบ้านนางัว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของโรงเรียนนางัวราษฎร์รังสรรค์ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ออกแบบการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) และการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) เป้าหมายสำคัญของการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และเจตคติ ที่มีต่อภาษาไทยบ้านนางัว รวมถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งหลักการสำคัญของหลักสูตร มีดังนี้

- 1) เน้นการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในสภาพจริง ที่มีอยู่ในท้องถิ่น โดยผู้เรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเป็นกลุ่ม ทั้งในห้องเรียน แหล่งเรียนรู้ และในชุมชน
- 2) เน้นการเรียนรู้เป็นกลุ่ม จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีการให้ความช่วยเหลือพึ่งพากันในการเรียนรู้ มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มอบหมายงานให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าตามประเด็นที่กำหนด หรือตามความสนใจ นำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนความรู้ ซึ่งกันและกัน

3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการจัดบันทึกการศึกษาในชุมชนตามสภาพพื้นที่จริง แล้วนำความรู้มาจัดเป็นสารสนเทศ แล้วนำเสนอหรือนำไปแก้ปัญหาตามงานที่ได้รับมอบหมาย

4) ส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างมีระบบ และพฤติกรรมการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียน ผ่านกระบวนการทำงานเป็นทีม

5) เน้นการเรียนรู้เนื้อหาสาระที่มีความหมายต่อผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนนำไปประยุกต์ให้ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

6) นักเรียนมีบทบาทเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ เลือกเรียนรู้เฉพาะสิ่งที่มีความหมายต่อตนเองตามสภาพจริง สามารถเชื่อมโยง ความรู้ ทักษะและเจตคติที่เรียนรู้ในบริบทหนึ่ง ถ่ายโอนไปใช้ในบริบทอื่นๆ

7) ครูเป็นผู้ชี้แนะและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักสูตรรายวิชาภาษาผู้ไทยบ้านนางัว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังต่อไปนี้

1) เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับภาษาผู้ไทยบ้านนางัว ตามขอบเขตสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร

2) เพื่อให้ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอนุรักษ์และการสืบสานภาษาผู้ไทยบ้านนางัว เห็นคุณค่า เกิดความรักความภูมิใจของภาษาประจำท้องถิ่น

3) เพื่อให้ นักเรียนนำความรู้ภาษาผู้ไทยบ้านนางัว มาใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบสานภาษาท้องถิ่นของตนเอง

ผลการเรียนรู้

หลักสูตรรายวิชาภาษาผู้ไทยบ้านนางัว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีผลการเรียนรู้ ดังนี้

1. อธิบายธรรมชาติของภาษาผู้ไทยบ้านนางัว ตามลักษณะของภาษาดังต่อไปนี้ได้อย่างถูกต้อง

1.1 เสียงในภาษา

1.2 เสียงพยัญชนะ

1.3 เสียงสระ

1.4 เสียงวรรณยุกต์

2. อธิบายส่วนประกอบของภาษาผู้ไทยบ้านนางัว ในประเด็นต่อไปนี้ได้อย่างถูกต้อง

2.1 องค์ประกอบของพยางค์

2.2 องค์ประกอบของคำ

3. บอกคำศัพท์และจำแนกคำในภาษาผู้ไทยบ้านนางัวได้อย่างถูกต้อง

4. ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคของภาษาผู้ไทยบ้านนางัว ในประเด็นต่างๆ

ต่อไปนี้ได้อย่างถูกต้อง

4.1 การร้อยเรียงประโยค

4.2 การเพิ่มคำ

4.3 การใช้คำ

4.4 การออกเสียงคำ

5. อธิบายและวิเคราะห์ความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้อย่าง

ถูกต้อง

6. มีจิตสำนึก เจตคติ ความรักความภูมิใจและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์

ภาษาผู้ไทยบ้านนางัว

7. สืบค้น อธิบายและนำเสนอข้อมูลภาษาผู้ไทยบ้านนางัว

8. สื่อสารภาษาผู้ไทยบ้านนางัวในชีวิตประจำวัน

ขอบข่ายเนื้อหา

หลักสูตรรายวิชาภาษาผู้ไทยบ้านนางัว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้ แบ่งเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้
ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ธรรมชาติของภาษาผู้ไทยบ้านนางัว

1. ธรรมชาติของภาษา
2. ลักษณะของภาษา
 - 2.1 เสียงในภาษา
 - 2.1.1 เสียงพยัญชนะ
 - 2.1.2 เสียงสระ
 - 2.1.3 เสียงวรรณยุกต์
 - 2.1.4 ส่วนประกอบของภาษา
 - 2.1.5 องค์ประกอบของพยางค์และคำ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โครงสร้างคำและประโยค

1. การใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยค
2. ชนิดของคำและกลุ่มคำ
3. การร้อยเรียงประโยค
4. การเพิ่มคำ
5. การใช้คำ
6. การออกเสียงคำ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ระบบความหมาย

1. การให้ความหมายของคำ
2. ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย
3. ความหมายของประโยค

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 กลอน ผญา และวรรณกรรม ในภาษาผู้ไทย

บ้านนางัว

1. กลอนและผญาในภาษาผู้ไทย
2. วรรณกรรมในภาษาผู้ไทย
3. นิทานพื้นบ้าน เรื่องเล่าความเชื่อต่างๆ

คำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยบ้านนางัว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคำอธิบายรายวิชา ดังต่อไปนี้

ศึกษา สำนวน หรือสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภาษาไทยบ้านนางัว เพื่อนำมา
บรรยาย สรุปความรู้ และนำเสนอในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ธรรมชาติของภาษา ลักษณะ
ของภาษา เสียงในภาษา ส่วนประกอบของภาษา องค์ประกอบของพยางค์และคำ การใช้คำ
และกลุ่มคำสร้างประโยคตามวัตถุประสงค์ ให้ความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยค
สรุปเนื้อหากลอน ญาและวรรณกรรมในภาษาไทย เชื่อมโยงแนวคิดและเจตคติไปใช้ใน
ชีวิตประจำวัน โดยใช้การเรียนรู้ตามสภาพจริงและการเรียนรู้แบบร่วมมือ เน้นการใช้ทักษะ
กระบวนการทำงานเป็นกลุ่มแบบเรียนรู้ร่วมกันตามบริบทของชุมชน จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ
ทั้งในห้องเรียนและในพื้นที่จริงของชุมชน

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อภาษาไทยบ้านนางัว มีพฤติกรรมการ
การเรียนรู้ที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้เกิดความรักความภูมิใจ มีจิตสำนึก มีส่วนร่วม
ในการอนุรักษ์สามารถเชื่อมโยงและประยุกต์ภาษาไทยบ้านนางัวไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

โครงสร้างรายวิชา

หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยบ้านนางัว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีโครงสร้างรายวิชาดังต่อไปนี้

โครงสร้างรายวิชา หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยบ้านนาจ้ว
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

จำนวนชั่วโมง 40 ชั่วโมง		จำนวนหน่วยกิต 1.0 หน่วยกิต		
ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
1	ธรรมชาติของภาษา ภาษาไทยบ้านนาจ้ว	1. อธิบายธรรมชาติของภาษา และลักษณะ ของภาษาไทยบ้านนาจ้ว 2. มีจิตสำนึก เจตคติ ความรักความภูมิใจ และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ภาษาไทย บ้านนาจ้ว 3. ใช้ธรรมชาติของภาษาและลักษณะ ของภาษาไทยบ้านนาจ้วสื่อสาร ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง	10	20
2	โครงสร้างคำและ ประโยค	1. อธิบายส่วนประกอบของคำในภาษาไทย บ้านนาจ้ว 2. บอกคำศัพท์และจำแนกชนิดของคำ ในภาษาไทยบ้านนาจ้วได้อย่างถูกต้อง 3. ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคของภาษา ภาษาไทยบ้านนาจ้วได้อย่างถูกต้อง 4. สืบค้น อธิบายและนำเสนอประเด็นที่ กำหนดเป็นภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง 5. มีเจตคติที่ดีและภาคภูมิใจในการใช้ภาษา ภาษาไทยในการสื่อสาร	12	20
3	ระบบความหมาย	1. อธิบายและวิเคราะห์ความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้อย่างถูกต้อง 2. สามารถให้ความหมายของคำ ประโยค และปริศนา ได้อย่างถูกต้อง	8	10

จำนวนชั่วโมง 40 ชั่วโมง		จำนวนหน่วยกิต 1.0 หน่วยกิต		
ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
4	กลอน ผนว และ วรรณกรรม ในภาษา ผู้ไทยบ้านนางัว	1. อธิบายกลอน ผนว และวรรณกรรม ในภาษาผู้ไทยบ้านนางัว ได้อย่างถูกต้อง 2. อ่านและตีความ กลอน ผนว และ วรรณกรรม ในภาษาผู้ไทยบ้านนางัว ได้อย่างถูกต้อง 3. สืบค้น อธิบายและนำเสนอ กลอน ผนว และวรรณกรรม ในภาษาผู้ไทยบ้านนางัว ที่นักเรียนมีความสนใจ 4. มีเจตคติที่ดีและภาคภูมิใจในการใช้ภาษา ผู้ไทยในการสื่อสาร	10	30
สอบปลายภาค				20
รวม			40	100

แนวการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาผู้ไทยบ้านนางัว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวคิดการเรียนรู้ตามสภาพจริงและการเรียนรู้แบบร่วมมือ
เน้นการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มแบบเรียนรู้
ร่วมมือจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชน โดยครูผู้สอนจะมอบหมายให้แต่ละกลุ่มรับผิดชอบ
ศึกษาค้นคว้าตามประเด็นที่กำหนด หรือตามความสนใจจากแหล่งเรียนรู้ในสภาพจริง
ที่มีอยู่ในท้องถิ่นและชุมชน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเองเป็นกลุ่ม ทั้งในห้องเรียน
และปฏิบัติจริงตามพื้นที่ในชุมชนจากนั้นนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
ผู้เรียนสร้างความรู้รวบยอดจากการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีการจดบันทึกและ
นำความรู้มาจัดเป็นสารสนเทศ ตลอดจนนำไปแก้ปัญหา โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะและอำนวยความสะดวก
ความสะดวกในการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดการจัดการเรียนการสอนและจัดเวลาเรียน
ดังนี้

1. การเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ โดยครูต้องแจ้งให้นักเรียนได้เรียนรู้เข้าใจในผลการเรียนรู้ ครูเสนอหัวข้อต่างๆ ในการศึกษาหรือเสนอปัญหาที่ต้องการคำตอบ กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นทีม เพื่อความร่วมมือในการทำงาน มีความเข้าใจ รับผิดชอบต่องานที่ทำเพื่อความสำเร็จของงานกลุ่ม
2. ขั้นตอนการจัดกลุ่มผู้เรียนในการทำงานตามหัวข้อต่างๆ ที่ต้องการศึกษาหรือปัญหาที่ต้องการคำตอบ โดยเน้นให้แต่ละกลุ่มมีความหลากหลายของความสามารถ ตามหลักการเรียนรู้ร่วมกัน มีการเลือกคณะทำงานตามตำแหน่งต่างๆ
3. การเตรียมพื้นที่ ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการศึกษาของนักเรียน โดยครูผู้สอนกำหนดขอบเขตการลงพื้นที่ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน หลักเกณฑ์ มารยาทในการใช้ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาตามประเด็น ปัญหาต่างๆ ที่ครูกำหนด
4. ขั้นตอนการมอบหมายงานรับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม ในห้องเรียน เป็นขั้นตอนที่นักเรียนและครูสร้างข้อตกลงร่วมกัน กำหนดเวลาในการศึกษา สร้างความรู้ สร้างชิ้นงานและนำเสนองาน จากนั้นผู้เรียนร่วมกันวางแผน กำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ กำหนดวิธีการ ดำเนินการภาระงานที่ต้องทำ เป้าหมายของงาน โดยเริ่มจากผู้ประสานกันเองในกลุ่มและสมาชิก กำหนดขอบเขต เป้าหมายในการสืบค้นข้อมูล การนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดทำระบบสารสนเทศ และออกแบบรูปแบบ การนำเสนอผลงาน มอบหมายงานให้แต่ละคนให้สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคล และหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละบุคคล
5. ขั้นตอนการการดำเนินงาน เป็นขั้นตอนที่สมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ปฏิบัติหน้าที่ ตามที่ได้รับมอบหมายลงมือปฏิบัติงาน ศึกษาค้นคว้าตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย จากแหล่งเรียนรู้ในสภาพจริงในชุมชน
6. ขั้นตอนการนำเสนอ เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนแต่ละคนนำเสนอผลงาน การศึกษาของแต่ละคนเสนอต่อกลุ่มตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ภายในกลุ่ม มีการปรึกษาหารือกัน เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม อธิบาย ได้แย้ง เสนอแนะและเปลี่ยนความคิด เพื่อให้ได้ข้อสรุปตามหัวข้อที่ศึกษา โดยครูที่ปรึกษาคอยชี้แนะเพิ่มเติม และคอยให้ความช่วยเหลือ จากนั้นทุกคนช่วยกันจัดทำสารสนเทศของความรู้ที่ได้จากการศึกษาแล้วนำเสนอต่อชั้นเรียนในรูปแบบต่างๆ อย่างเป็นระบบ จากนั้นเปิดโอกาสให้แต่ละกลุ่มมีการประเมินชิ้นงาน ผลงาน ทั้งกลุ่มตัวเองและกลุ่มเพื่อน

7. ขั้นตอนการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นขั้นตอนที่นักเรียนและครู ระดมสมองช่วยกันหาแนวทางในการประยุกต์ ภาษาผู้ไทยบ้านนางัวในการสื่อสาร ในชีวิตประจำวันตามสถานการณ์ต่างๆ จากนั้นส่งเสริมและติดตามการประยุกต์ใช้ความรู้

การจัดเวลาเรียน

จัดการเรียนการสอนในหนึ่งสัปดาห์ สัปดาห์ละใน 1 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาในการจัดการเรียนการสอน 40 ชั่วโมง โดยเป็นการศึกษาทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อและแหล่งเรียนรู้สำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรรายวิชา ภาษาผู้ไทยบ้านนางัว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีดังนี้

1. สื่อประเภทเอกสารประกอบการเรียนการสอนภาษาผู้ไทยบ้านนางัว ประจำแต่ละหน่วยการเรียนรู้
2. สื่อจริงตามบริบทของพื้นที่ชุมชน เช่น พืชผัก ผลไม้ พื้นพันธุไม้ต่างๆ ในการเก็บข้อมูลคำศัพท์ตามบริบทจริง
3. สื่อประเภทภาพ
4. แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาต่างๆ ในชุมชน เช่น หอน้ำ วัด ตูบ ถิ่นนา เป็นต้น
5. แหล่งเรียนรู้ประเภทปราชญ์ท้องถิ่นด้านต่างๆ ในเขตตำบลนางัว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม เช่น ปราชญ์ท้องถิ่นด้านประวัติศาสตร์ นาฏศิลป์ ดนตรี ความเชื่อ พิธีกรรม เป็นต้น

แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การประเมินการเรียนรู้หลักสูตรภาษาไทยบ้านนางัว เป็นการประเมินความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียนในการเข้าร่วมการเรียนการสอน โดยดำเนินการดังนี้

1. การประเมินผลก่อนการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1.1 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Summative Evaluation) ซึ่งเป็นการวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาไทยบ้านนางัว ครอบคลุมผลการเรียนรู้ของหลักสูตร โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดแบบปรนัย 5 ตัวเลือก และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดแบบอัตนัย

1.2 การประเมินผลระหว่างเรียน เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียนว่าบรรลุตามผลการเรียนที่วางไว้หรือไม่ (Formative Evaluation) โดยมีผลคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของคะแนนเต็มในแต่ละผลการเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากชิ้นงาน ผลงาน หรือภาระงานที่ได้กำหนดไว้ในผลการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำสารสนเทศที่ได้ป้อนกลับแก่ผู้เรียน และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ซึ่งใช้เทคนิควิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การประเมินจากการสอบถามในชั้นเรียน การสังเกตพฤติกรรมระหว่างการปฏิบัติงาน การประเมินบันทึกการเรียนรู้ การประเมินชิ้นงานและการปฏิบัติภาระงานต่างๆ ที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินชิ้นงานหรือภาระงานมีลักษณะการให้คะแนนเป็นแบบรูบริกส์ (Rubrics)

ในระหว่างการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนจะต้องเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียนแต่ละคนจากการทำงานกลุ่ม โดยใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การพูดคุยกับผู้เรียนและเพื่อนๆ ในกลุ่ม เมื่อจบการเรียนรู้หนึ่งๆ ผู้สอนจะทำการประเมินสรุป โดยใช้รูปแบบประเมินการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งมีลักษณะการให้คะแนนเป็นแบบรูบริกส์ (Rubrics)

2. การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน เป็นการประเมินเพื่อให้ระดับผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน โดยเก็บรวบรวมคะแนนจาก 2 ส่วน คือ หลังเรียนจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้และสอบปลายภาคตามสัดส่วน 80 ต่อ 20 ดังนี้

2.1 หลังเรียนจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยทำการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ โดยทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และเก็บคะแนนตามสัดส่วนน้ำหนัก ที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของหลักสูตร เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งร่วมกับคะแนนสอบปลายภาค ในกรณีที่มีผู้เรียนบางคน ได้คะแนนแต่ละหน่วยไม่ถึงครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม ผู้สอนต้อง สอนเสริมและทำการประเมินใหม่จนกว่าจะผ่าน และให้คะแนนไม่เกินครึ่งหนึ่งของคะแนน เต็ม

2.2 สอบปลายภาค ซึ่งเป็นการวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษา ผู้ไทยบ้านนางัว ครอบคลุมผลการเรียนรู้ทุกหลักสูตร โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนชนิดปรนัย 5 ตัวเลือก ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันกับวัดก่อนการจัดการ เรียนรู้ตามหลักสูตรเก็บคะแนนตามสัดส่วนน้ำหนักคะแนนที่กำหนดไว้ในโครงสร้าง ของหลักสูตร

เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน

1. ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียน ทั้งหมด
2. ครูผู้สอนดำเนินการประเมินผู้เรียนทั้งระหว่างเรียน และเมื่อสิ้นสุดแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลาย
3. ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกผลการเรียนรู้ และผ่านทุกผล การเรียนรู้โดยแต่ละผลการเรียนรู้ ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

การให้ผลการเรียนเป็น 8 ระดับ โดยมีรายละเอียดในการตัดสินผลการเรียน
ดังนี้

เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน รายวิชาภาษาไทยบ้านนางัว

ระดับผลการเรียน	คะแนน	ความหมาย	หมายเหตุ
4.0	80 – 100	ดีเยี่ยม	8 ระดับการตัดสินผล การเรียน
3.5	75 – 79	ดีมาก	
3.0	70 – 74	ดี	
2.5	65 – 69	ค่อนข้างดี	
2.0	60 – 64	น่าพอใจ	
1.5	55 – 59	พอใช้	
1.0	50 – 54	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด	
0	1 – 49	ผลต่ำกว่าเกณฑ์	ไม่สามารถตัดสินผลการเรียน
ร	-	ส่งงานไม่ครบตามกำหนด	
มส	-	เวลาเรียนไม่ครบ 80%	